

מסורת הש"ס

- (א) כלאים פ"ח משנה
 ד. (ג) זכויות ח.י.
 (ה) עניוין פ.ג. וש"נ.
 (ו) ז"ל מופשט פשיטא
 וכו' רש"י. (ז) ז"ל ואין.
 (ח) תבניות קרא: [תוס']
 כלאים פ"ח ה"ה. (י) ז"ל
 האב. (ח) ז"ק יח.
 (ט) ז"ל שמה לה ולכנה.
 (י) ז"ל סיו.

הנהגות הב"ח

- (א) תוס' ד"ה עיל וכו'
 דתם מתנין דמומין
 אלו חלו כשרין:

מוסף רש"י

פרדה שתבעה אין
 מרביעין עליה לא סוס
 ולא חמור. מספקא ליה
 אי חוששין לזרע האב אי
 לא. הלך אפילו הוא בת
 חמורה נקבה אין מרביעין
 עליה חמור שמא חוששין
 לזרע האב וממלא מרביע
 כלאים, ורענן פליגי עליה
 ואמרי אין חוששין לזרע
 האב ואם בת סוסיא היא
 מרביעין עליה סוס ואם בת
 חמורה היא מרביעין עליה
 חמור (כתובות ק"א).

ואזרזא שמואל לטעמיה. דלית ליה חוששין צבמות לזרע האב:
 הנוולים מן הסוס. נקבה: אע"פ שאביהן חמור מותרין. פרד זכר בן
 סוס נקבה עם פרדה נקבה בת סוס נקבה ולא אמרינן אחי נד סוס
 ומשתמש בצד חמור שלד סוס וחמור יש צנייהם להא לא חיישין
 ממה נפשך אי חוששין לזרע האב
 שניהם שוין שצנייהם יש נד סוס
 וחמור ואי אין חוששין הכי כולן מין
 סוס: אכל. פרדים הנוולים מן
 הסוס נקבה אסורים עם פרדים
 הנוולים מן החמור נקבה דשמה אין
 חוששין לזרע האב והוי האי כוליה
 סוס והאי כוליה חמור: וז דברי ר'
 יהודה דאמר (שמה) אין חוששין.
 לפיכך אסורים: אכל חמרים אומרים.
 כולן מותרים שצנייהם יש צ' נדדן.
 ומדקרי שמואל לחנניה בלשון חמרים
 ש"מ סבירא ליה דהלכתא כחנניה:
 מיפשט פשיטא ליה. ומשום הכי
 אסר: או ספוקי מספקא ליה. ומשום
 אסר: נפקא מינה למישי פרי עם
 האס. פרד בן סוס נקבה להרביע על
 סוס נקבה: פרי עם האס אסור.
 משום דלמלא חוששין: אלא לאו
 דאבזה דהאי סוס ואבזה דהאי חמור.
 והכי קאמר ר' יהודה דמרביעים סוס
 גמור על פרד בן סוסיא ומאי שאביהן
 חמור אביו של פרד קאמר: לא
 לעולם. אימא לך ספוקי מספקא
 ליה ומשום הכי הנוולים מן הסוס
 ומן החמור מותרין זה בזה דכפרישית
 לעיל ממה נפשך: מהו דסימא אפי
 נד סוס וכו'. מהו דסימא ליתסרו
 הנוולים מן הסוס או מן החמור נמי
 זה עם זה משום דלמלא חיישין לזרע
 "האס ואפי נד סוס וכו' קמ"ל
 דהא לא אמרי' שאין כאן נד סוס
 מיוחד ונד חמור מיוחד הילכך אין
 מוכיחין כאן נדדים דהא מכלל זרעיה
 ומינא צאפי נפשיה הוא דמקרי והוא
 מין צפני ענמו מעין סוס וחמור:
 אלא מינה. פרד: והא אלא מינה
 קפני. ואי לא ידעינן אי בת סוסיא
 ואי בת חמורה מאי פרד מרביעין
 עלה האמר ר' יהודה הנוולים מן
 הסוסיא אסורין בגולדין מן החמורה:
 לא מין סוס. לא סוס גמור ולא פרד
 בן סוסיא: אלא מינה. כלומר עד
 שידע לך מאיזה מין הוא: בר חמרא.
 אמו היתה חמורה: לניף. לזול והוא
 לשון נקמת הסוס: גנוסיה. זנבו:
 גידמת. מונב ומחזי: בריספק.
 עגלה שהיה רוכב בה: דמיין להדי.
 צאנים וצונג משום מנהיג בכלאים:
 קסבר אין חוששין. והוי כלאים בני
 החמורה ובני הסוסיא דאי חוששין
 כולן שוין שצנולן יש צ' נדדים:
 וסימנין

אותו ואת בנו פרק חמישי חולין

עמ.

עין משפט
 נר מצוה

ג א ב ג ד ה ו ז ח ט
 מה' כלאים הל' ופי'
 שם כ"מ סנה לאין רפז
 טו"ע י"ד סי' ר"ל פ"ט:

רבינו גרשום

משמע כלומר אב ובנו
 ולא אם ובנה: הילכך
 נוהג בין בוכרים כר
 כלומר בין באב ובנו בין
 באם ובנה: אמר שמואל
 הלכה כחנניה. כלומר
 בשם שהלכה כמותו לעיל
 כך בהלכה זו הלכה
 כחנניה כלומר דחושש
 לזרע האב: ואזרזא שמואל
 לטעמיה כלומר דשמואל
 תני לחנניה בלשון חכמים
 ומדחני בלשון חכמים
 ש"מ הלכה כחנניה: דתניא
 ר' יהודה אומר הנוולים מן
 הסוס כר כלומר הנוולים
 מן הסוסיא אע"פ שאביהן
 חמור הנוולין מן חוששין
 לזרע האב. והנוולין מן
 החמור כלומר מהחמורה
 עם הנוולין מן הסוסיא
 אסורין. למישרא פרי עם
 האס כלומר (ה) והולד
 כלומר דאין חוששין לאב
 אלא אי אמרת ספוקי
 מספקא ליה כר כלומר
 (ז) אי בר חמור הוא
 חוששין לזרע האב ואסור:
 לא מין סוס ולא מין
 חמור אלא מינה כלומר
 פרי מרביעין עליה: עבי
 קליה בר חמור כלומר בר
 חמרתא: כי מעיילת לי
 בדינייתא בריספקי כלומר
 וכלאים בחרישה אסור
 אע"ג דכתוב לא תחרוש
 בשור ובחמור ילפינן שור
 שור משבת מה להלן כל
 בהמה בכלל דכתיב וכל
 בהמתך קאן כל בהמה
 כלאים בכלל חרישה.

(א) נראה דתסר כאן וי"ל
 מפשט פשיטא ליה כלומר
 וכו'. (ג) נראה דל"ל כלומר
 אי חוששין לזרע האב וכו'
 חמור הוא ואסור.

ולחנניה כתיב אותו ובתיב בנו. וא"ת ולשתוק מאותו ומצנו
 ולכנוצ בן וי"ל דלא מדכתיב את צנו ולא כתיב בן
 קדריש אלא בן נמי משמע דכרוך אחריו: בזה דתימא אתי צד
 סוס ומשתמש בו' קמ"ט. לא דמי לחליו עזר וחליו בן חורין (חגיגה
 דף ג:) דאסור צנחיה שפחה וחליה בת
 חורין משום דלתי נד עבדות ומשמע
 בצד חירות דהכל כלאים אמר רחמנא
 דוקא תרי מיני וכל פירות הבצין
 מסוס וחמור מין אחד הוא:
 עיי"ל אי הנד דמיין להדי. משמע
 דרבי אכל סבר כרבי יהודה
 וכן אפי' דלמר עבי קליה צד חמרא
 וכן רב פפא דלמר רברבן אודינה
 חוטרא גנובתיא צד חמרא כוליה
 סבירא להו כרבי יהודה וצפרק צ'
 דייני גזרות (פסוקות דף ק"א): אמרינן
 הלכה כרבי יהודה צפרדות וסור או
 שר דלמות ואם צנו מתרגמינן תורמא
 או (י) שיתא (ויקרא כג) משמע דאין
 נוהג בזכרים והיינו דלא כחנניה ומיהו
 שמואל פסק כחנניה ועוד דתם
 מתניתין (א) דסוף פרק אלו מומין
 (בכורות מה:) אלו כשרים צאדים ופסולים
 צבמה אמת ואם צנו מוקי לה התם
 כחנניה ועוד דחנניה כרבי יונתן
 וצפרק השואל (ב"מ דף נ"ה) אמר
 דאפי' סבר לה כרבי יאשיה ורצא
 סבר לה כרבי יונתן וקי"ל כרצא לגבי
 דאפי' ומיהו אפילו קיימא לן כרבי
 יהודה צפרדות דפסיק צס"פ בתרא
 דכמותות (דף ק"א): אין להמיר אמתו
 ואם צנו בזכרים דהא מסקינן הכל
 דרבי יהודה ספוקי מספקא ליה וא"ת
 דמסקינן צשמעתינן צסמוך דצין לרבי
 אליעזר וצין לרצנן ספוקי מספקא להו
 אי חוששין לזרע האב אי לאו ואמאי
 מספקא להו והא אמרינן לקמן צפרק
 הזרוע (דף ק"ג). גבי צמתות לר'
 אליעזר מצעי ליה אס שור אס שר
 לחלק ורצנן נפקא להו לחלק מאת
 וצחי הזבח ולר' אליעזר מאת וצחי
 הזבח אחא לכדצנא דהדין עם הטבח
 וא"כ מדצעי להו קרא לחלק מכלל
 דאין חוששין לזרע האב דמשמע לעיל
 וי"ל דודאי אי חוששין לזרע האב לא
 צריך קרא לחלק אכל משום דמספקא
 להו שמה אין חוששין קצעי קרא
 לחלק משום דלמלא אין חוששין ואמא
 קרא לחלק ואי חוששין לרצנן אחא
 קרא דמאת וצחי הזבח לכדצנא דהדין
 עם הטבח ולר' אליעזר אחא אס שר
 לחייז' צצמתנות כדרצני רצנן ומשום
 דמספקא ליה לרבי אליעזר אי אחא
 לחלק או לחייז צצמתנות פטר ר'
 אליעזר דהמוציא מחצרו עליו הראיה
 וא"ת הא דקאמר רבי יוחנן התם
 דדרשי רצנן אס שר לרבות את הכוי
 דחייז צצמתנות היכי דמי אי צצני
 קרא

הבא על התיישה דצמעתין דצחי פליגי והתם נמי צריש ההוא שמעתא אמרינן הכי א"כ סברי דחוששין לזרע האב ואמא קרא
 לרצניו דחייז בכל צצמתנות דאי אין חוששין א"כ לא צריך רצני וא"כ לא צריך קרא לחלק ונראה לפרש דלרבי יוחנן כוי דתם לא מיתוקס
 אלא צצניש הבא על הצצנייה וצין חוששין אינטיק קרא לחייז בכל צצמתנות וא"ת דמשמע התם דלא פטר
 ר' אליעזר אלא צצמתנות וכסוי אכל אחא דאמר רצנן חלצו אסור כחלצ צבמה לא פליג מדלא קאמר נמי מותר ואמאי והא אפילו חוששין
 לזרע האב הא אית ליה לר"א דשה ולא מקפת שר וא"כ תייש הבא על הצצנייה לישתרי חלצו וכי תימא דקסבר ר' יוחנן דלרבי אליעזר נמי
 אמרינן שר ואפילו מקפת שר א"כ אמאי פטר הכא צאמות ואם צנו וי"ל דסבר ר' יוחנן דפליגי הכא צאמות ואם צנו למלקות וצצני הבא על
 התיישה דלרצנן אפילו למלקות אמרינן שר ואפילו מקפת שר ור"א פטר ממלקות דמספקא ליה אי אמרינן שר ואפילו מקפת שר אכל
 מודה דאיכא אסורא אי נמי לעולם סבירא ליה דשה ואפילו מקפת שר לא אמרינן ושאיני חלצ דרבי קרא כדרשינן צריש פרק צתרא דיומא
 (דף עד.) כל חלצ לרבות כוי וחצי שיעור ומיהו קשה צצניש הבא על הצצנייה אמאי פטר ר' אליעזר מכסוי והא דלמלא אין חוששין לזרע האב
 והוי כולו צני וי"ל דרבי אליעזר פטר לא קאי אלא צצמתנות וכן משמע לשון המשנה צצמסת צכורים (פ"ב מ"ח) דתנן ר' אליעזר
 פטר שרמוציא מחצירו עליו הראיה וכן כחצ רצניו תם צפרדות כרבי יהודה ואמא ואם צנו נוהג צכורים לאסורא ולא למלקות:
 אילימא